

Priopćenje za medije

Luxembourg, 26. rujna 2022.

Države članice trebaju se snažnije boriti protiv nezakonitog ribolova

Nezakoniti, neprijavljeni i neregulirani ribolov jedna je od najvećih prijetnji morskim ekosustavima jer se njime ugrožavaju napori usmjereni na održivo upravljanje ribarstvom. EU i njegove države članice uveli su mjere kako bi se nezakoniti ribolov držao pod kontrolom. Međutim, te mjere nisu onoliko djelotvorne koliko bi trebale biti jer države članice ne primjenjuju ujednačen pristup pri provedbi kontrola i primjeni sankcija. To je zaključak danas objavljenog tematskog izvješća Europskog revizorskog suda (Sud). Revizori preporučuju Europskoj komisiji da prati jačaju li države članice svoje sustave kontrole za sprječavanje uvoza proizvoda nezakonitog ribarstva i da zajamči da one primjenjuju sankcije s odvraćajućim učinkom protiv nezakonitog ribolova u vodama EU-a i izvan njih.

EU je jedan od najvažnijih aktera u području ribarstva na svjetskoj razini, i u pogledu svoje ribarske flote (koja broji otprilike 79 000 plovila) i u pogledu činjenice da je najveći svjetski uvoznik proizvoda ribarstva (s udjelom od 34 % u ukupnoj svjetskoj trgovini). U skladu s ciljevima održivog razvoja EU se obvezao na zaustavljanje nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova do 2020., no taj cilj nije ostvaren. Međutim, samim jamčenjem zakonitosti pojedinog proizvoda ne jamči se i da taj proizvod potječe iz održivih izvora.

„EU je uspostavio sustave kontrole kojima se nastoji spriječiti da proizvodi nezakonitog ribarstva dopiju do potrošača”, izjavila je Eva Lindström, članica Suda koja je predvodila ovu reviziju. „No unatoč navedenim mjerama takvi proizvodi i dalje završavaju na tanjurima građana EU-a. *Jedan je od ključnih razloga neujednačen pristup država članica pri provedbi kontrola i primjeni sankcija*”.

EU je 2008. uspostavio program certificiranja ulova kako bi se zajamčila zakonitost uvezenih proizvoda ribarstva. Revizori su utvrdili da se tim programom poboljšala sljedivost i da su se pojačale kontrole uvoza. No kontrole se u državama članicama provode neujednačeno. Program EU-a za certificiranje ulova temelji se na dokumentima u papirnatom obliku, čime se povećava rizik od prijevara. Jedinstvena elektronička baza podataka na razini EU-a bila bi djelotvornija, tvrde revizori. Štoviše, Europska komisija razvila je informatički sustav na razini EU-a kako bi pomogla u otkrivanju prijevara i automatizirala kontrole. Međutim, ne upotrebljava ga nijedna država članica. Komisija je predložila da upotreba tog sustava postane obvezna.

U ovom priopćenju za medije iznesene su glavne poruke tematskog izvješća Europskog revizorskog suda. Cjeloviti tekst izvješća dostupan je na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

U slučajevima u kojima utvrde nedostatke u sustavima kontrole uspostavljenima u zemljama izvan EU-a koje izvoze proizvode ribarstva u EU, Komisija i Vijeće mogu poduzimati mjere na način da izdaju „žute kartone“ i „crvene kartone“. „Crveni karton“ znači da države članice EU-a moraju odbiti svaki uvoz proizvoda ribarstva s plovila zemlje kojoj je taj karton izdan. Revizori su utvrdili da se sustav „izdavanja kartona“ pokazao korisnim jer su njime potaknute pozitivne reforme u većini zemalja na koje se primjenjivao.

Države članice odgovorne su za kontrolu ribolovnih aktivnosti ribarskih flota koje plove pod njihovom zastavom i ribolovnih aktivnosti koje se obavljaju u njihovim vodama. Revizori su utvrdili da se nacionalnim kontrolama često otkrivaju slučajevi nezakonitog ribolova. Međutim, u nekim državama članicama zbog slabih kontrola i dalje dolazi do prelova i prijavljivanja količine ulova manjom od stvarne. Pogrešno prijavljivanje ulova jedan je od najčešćih prekršaja u floti EU-a, nakon kojeg slijede ribolov na području zabrane ribolova ili bez dodjele kvota te upotreba nezakonitih alata. Revizori navode da postoje brojni dokazi o tome da je izvršavanje obveze iskrcavanja izazov i da je nezakonito odbacivanje ulova na moru i dalje prisutno. Ujedno su utvrdili da se projektima obuhvaćenima revizijom koji su financirani sredstvima EU-a pomogao ojačati sustav kontrole ribarstva.

Kad je u pitanju sustav sankcija, revizori navode da je velika većina otkrivenih teških prekršaja dovela do pokretanja istrage ili kaznenog progona, koji su rezultirali pravodobnim sankcijama. Međutim, revizijom je utvrđeno da se na razini EU-a ne primjenjuju jednaki uvjeti. Revizori su, primjerice, napomenuli da je prosječna novčana kazna izrečena za sličan prekršaj varirala od oko 200 eura (Cipar, Litva i Estonija) do više od 7 000 eura (Španjolska). U nekim državama članicama učinak sankcija nije bio dovoljan da se njima odvrati od nezakonitog ribolova jer nisu bile razmjerne gospodarskoj koristi koja je proizašla iz prekršaja. Revizori preporučuju Komisiji da radi na ujednačenoj i djelotvornoj primjeni sustava sankcija s odvratajućim učinkom. Osim toga, sustav kaznenih bodova trebao bi se primjenjivati u svim državama članicama na usklađen način.

Tematsko izvješće 20/2022 „Mjere EU-a za suzbijanje nezakonitog ribolova: uvedeni su sustavi kontrole, ali njihova je djelotvornost smanjena jer države članice neujednačeno provode kontrole i primjenjuju sankcije“ dostupno je na [internetskim stranicama Suda](#).

Kontakt za medije

Služba Suda za odnose s medijima: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu – M: (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu – M: (+352) 621 552 224